

De btw-controleur: meer macht in strijd tegen fraude

Stephan Janssens • Ernst & Young Tax Consultants

Eind 2006 keurde het parlement vier programmawetten goed. De belastingverlaging voor de uitkering van gereserveerde winsten (die we aankondigden in West-Vlaanderen Werkt nr. 4-2006) werd uitgesteld. Maar de nieuwe wetten bevatten wel heel wat maatregelen "ter bestrijding van btw-fraude". Een verhaal van het kanon en de mug?

Administratief bewarend beslag

Uw btw-controleur is op 1 januari 2007 een stuk machtiger geworden. Hij kreeg allerlei bevoegdheden toegewezen die hem moeten toelaten btw-fraude niet alleen te bestrijden maar zelf in de kiem te smoren

Zo mag de btw-controleur voortaan een "administratief beslag met bewarend karakter" leggen op zogenaamde "verdachte goederen". Dat zijn goederen waarbij de controleur ofwel de tussenkommende partijen bij de levering, intracommunautaire verwerving of invoer niet kan identificeren, ofwel de oorsprong, de hoeveelheid en de prijs of de waarde van de goederen niet kan bepalen. Het voornaamste gevolg van zo'n beslag is dat u vanaf de kennisgeving van het proces-verbaal van beslag, de goederen niet meer kunt verhandelen. Het beslag kan maximaal één maand duren, maar u kan de maatregel uiteraard bevechten voor de beslagrechter.

Persoonlijke zekerheid of zakelijke waarborg

Een andere nieuwigheid is de mogelijkheid voor de controleur om een persoonlijke zekerheid of een zakelijke waarborg te eisen van bepaalde belastingplichtigen.

De bedoeling van de maatregel is niet om voor bepaalde groepen van belastingplichtigen systematisch dergelijk zekerheden te eisen. Het gaat eerder om individuele gevallen waar de controleur vermoedt dat de betrokken belastingplichtige zijn btw-schulden wellicht niet zal kunnen betalen. Deze maatregel is vooral gericht tegen btw-plichtigen die trachten hun onvermo-

gen te organiseren (vennootschappen met een onbeduidend kapitaal, belastingplichtigen die hun economische activiteit uitoefenen met gehuurd materieel, enz.).

Sluiting van de vestiging

In sommige gevallen kan de btw-administratie overgaan tot de sluiting van de vestiging waar de belastingplichtige zijn economische activiteit uitoefent. De achterliggende redenering komt er op neer dat een btw-plichtige die handelt drijft, bij elke levering of dienst, btw int van de klant. Die btw komt toe aan de Schatkist. Als die niet wordt doorgestort is het - vanuit het standpunt van de Schatkist - immers beter dat de handel stopt.

In twee gevallen mag de administratie de vestiging sluiten:

- als de zakelijke waarborg of de persoonlijke zekerheid vermeld in het puntje hierboven niet wordt geleverd;
- als de btw-plichtige verschillende keren na mekaar zijn btw-schuld niet betaalt (namelijk ten minste twee eisbare schulden binnen een periode van een jaar, als het om een kwartaalaangever gaat en ten minste drie eisbare schulden binnen een periode van een jaar als het om een maandaangever gaat). Noteer dat een gelijkaardige maatregel ook werd ingevoerd met betrekking tot bedrijfsvoorheffing die niet wordt betaald.

Deze maatregel kan u bevechten voor de rechtbank van eerste aanleg, op voorwaarde dat u reageert binnen de twee maanden vanaf de kennisgeving. De administratie bepaalt zelf hoelang de sluiting moet of mag duren.

Waarborging invordering in geval van betwisting

Om te vermijden dat de belastingplichtige een procedureslag zou beginnen als hij in discussie gaat met btw-administratie, kan deze laatste zonder voorafgaande machtiging van de rechter, voor de betwiste belastingen, tot een bewarend beslag overgaan. Ook andere maatregelen die de invordering waarborgen, zoals een wettelijke hypotheek of een verzoek tot het in consignatie geven bepaalde sommen behoren tot de mogelijkheden.

Carrousel-fraude

Een belastingplichtige die wist of had moeten weten dat hij door zijn aankoop deelnam aan een transactie die onderdeel is van btw-fraude, wordt voor btw-doel-einden beschouwd als een deelnemer aan deze fraude, en dit **ongeacht de vraag of hij al dan niet winst haalt uit de doorverkoop van de goederen.**

De programmawet van 20 juli 2006, voorzagt reeds hoofdelijke aansprakelijkheid voor de btw die verloren gaat naar aanleiding van een btw-carrusel. De nieuwe maatregel betreft het verwerpen van de aftrek.

- › U wordt geacht te weten dat u betrokken zou kunnen zijn in een btw-carrusel als er bijvoorbeeld nauwe banden zijn op familiaal, economisch of juridisch vlak tussen de contracterende partijen. Ook als de verhandelde hoeveelheden abnormaal groot zijn, de prijzen abnormaal laag of de de soort goederen niet tot uw gebruikelijke handel behoren, kunnen dit aanwijzingen zijn dat op u de hoogte was van de fraude.

Kanon op mug?

Het arsenaal aan “wapens” waarop de btw-administratie zich kan beroepen is bestemd om allerlei mistoestanden te onderscheppen en de financiële gevolgen voor de Schatkist tot een minimum te beperken. Maar het valt op dat deze maatregelen ook gebruikt kunnen worden voor bonafide ondernemers die onbewust bij een fraude betrokken zijn, of die door financiële omstandigheden bepaalde verplichtingen (even) niet kunnen naleven. Weet dan dat de controleur in grote mate zelf kan beslissen welke maatregelen hij zal nemen. Openheid naar deze ambtenaar toe is dan ook in elk geval een goede start. ■